Memo

Datum : Vrijdag 28 januari 2022

Aan : Steffenie Pape, Maarten Venhoek, Klaartje Koorn

Van : Marcel Wenker, Pim Elshof, Marion Kasteel

Betreft : Adviesmemo criteria waardevolle particuliere bomen n.a.v. aangenomen amendement 21A52g

---

Bomenplan
Eén van de doelen van het door de gemeenteraad vastgestelde Bomenplan is om bomen beter te beschermen. Daarom vermeld het Bomenplan voor welke bomen een kapvergunning nodig is.
Voor particulieren is het zo dat bomen beschermd kunnen zijn via het vigerende bestemmingsplan – of via het nog in wettelijke regels uit te werken Bomenplan. De regels uit het Bomenplan worden dit jaar verwerkt in een omgevingswet-proof facetbestemmingsplan: het Facetplan Groen en Bomen aanvulling. Hierover bent u per raadsbrief geïnformeerd, raadsbrief zaaknummer 577067 d.d. 1 juni 2021.

Particuliere bomen zijn als volgt beschermd: (of-of-of)

- Via de vigerende bestemmingsplannen
- Percelen ≥ 1000m² als de boom een omtrek heeft van ≥80cm op 130cm hoogte
- Als de boom op de lijst waardevolle particuliere bomen staat

Raadsvoorstel criteria waardevolle particuliere bomen & Amendement 21A52g
De vraag is gesteld of het aangenomen amendement 21A52g met een kleine wijziging ervoor kan zorgen dat de huidige 463 waardevolle particuliere bomen hun beschermde status behouden en dat er een juridisch waterdicht stuk ligt.

De indieners van het amendement denken dat dit mogelijk is door criteria 1, 2, en 3 uit het raadsvoorstel te behouden als voorwaarden voor een waardevolle particuliere boom, en deze aan te vullen met een leeftijdscriteria van ≥ 70 jaar. (Bijv. in de vorm van een 4^{e} criteria).

Analyse
Om deze vraag te beantwoorden is uitgezocht of er bomen afvallen van de huidige lijst onder bovengenoemd voorstel.
In de oude criteria zit een opbouw van markant naar monumentaal waarbij leeftijd een rol speelt. Onder de oude criteria kan bijvoorbeeld een 50 jaar oude boom al de status “waardevol” hebben.

Door in het voorstel van de indieners van het amendement, van criteria 6 alleen de leeftijd ≥ 70 jaar eruit te halen en mee te nemen naar een aangepast voorstel, valt 16% van de huidige waardevolle particuliere bomen af.
Uit de analyse blijkt dat er uiteindelijk 75 van de 463 bomen niet meer gaan voldoen aan de criteria en dus niet meer waardevol zouden zijn.

Het gevolg hiervan is dat deze bomen niet meer kapvergunning plichtig zijn. Een tweede gevolg is dat de gemeente geen BVC (Boom Veiligheid Controle) meer uitvoert en geen beheeradvies meer geeft voor deze particuliere bomen.

Advies
In het voorstel van het college is onder criteria 6 naast de leeftijd vooral ook gekeken naar de omvang van de boom (kroon of stam). De bedoeling hiervan is om naast oude bomen, juist ook bomen met grote kronen of dikke stammen te beschermen, want dat soort exemplaren voegen juist veel waarde toe aan de leefomgeving omdat ze optimaal in staat zijn tot het leveren van ecosysteemdiensten[1].

Door in het voorstel van het college criteria 6 op deze manier te formuleren is dit criteria meetbaar en objectief (een kroon ≥10m of een stamomtrek ≥150cm of een leeftijd ≥70 jaar).
Dit is een verbetering t.o.v. de oude criteria waarin gesproken wordt over beeldbepalendheid; wat een subjectief begrip is.
Tijdens het debat bij de vaststelling van het Bomenplan in de gemeenteraad, is door de raad regelmatig uitgesproken en gevraagd aan het college met objectieve en meetbare doelstellingen en criteria te komen.

Een optie is om alsnog geheel criteria 6 wel mee te nemen in het nieuwe amendement, maar dan bijvoorbeeld in aangepaste vorm. De vrees van de indieners is dat er vele particuliere bomen een beschermde status krijgen en bewoners belast worden met een vergunningprocedure.
Deze vrees kan worden weggenomen door criteria 6 wel te handhaven, maar de voorwaarden iets strenger te maken (bijv. een grotere kroon of dikkere stam).
De verwachting is dat het merendeel van de huidige waardevolle particuliere bomen dan hun beschermde status behouden. Dit is een inschatting om dat wij nu niet weten of en hoe het amendement hierop wordt aangepast.

Het nadelige gevolg dat de gemeente geen BVC meer gaat uitvoeren bij de particuliere bomen die hun beschermwaardige status verliezen en van de lijst afvallen, kan worden ondervangen als de raad een voorstel aanneemt waarin voor de particuliere bomen die gaan afvallen van de beschermwaardige bomenlijst, ongeacht het verlies van hun beschermwaardige status, de gemeente alsnog de BVC blijft uitvoeren.

Wij kunnen u geen advies geven over het formuleren van een juridisch sluitende motivatie in een aangepast amendement, waarom bestaande waardevolle particuliere bomen toch moeten worden behouden als waardevolle particuliere bomen terwijl ze niet meer voldoen aan de criteria, omdat wij hier geen (juridische) mogelijkheden voor zien.

[1] Ecosysteemdiensten zijn functies van bomen zoals luchtzuivering, Co2 vastlegging, waterberging, bevorderen fysieke en mentale gezondheid, biodiversiteit, verkoeling, leef- en omgevingskwaliteit